

Arkivnr: 2014/11042-24
Saksbehandlar: Eva Katrine Ritland Taule

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kultur- og ressursutvalet		13.05.2015
Fylkesutvalet		19.05.2015

Regional kystsoneplan for Sunnhordland og ytre Hardanger – vedtak av høyringsforslag

Samandrag

I samsvar med Regional planstrategi for 2010 – 2012 er det utarbeidd høyringsforslag til Regional kystsoneplan for Sunnhordland og ytre Hardanger. Planen skal avløysa gjeldande Fylkesplan for Hordaland og Fylkesdelplan for Sunnhordland innanfor det aktuelle tematiske og geografiske området. Planområdet omfattar sjøareal og strandsone i kommunane Austevoll, Bømlo, Etne, Fitjar, Fusa, Jondal, Kvam, Kvinnherad, Stord, Sveio, Tysnes samt sjøareal i Vindafjord, Rogaland fylkeskommune.

Fylkesutvalet skal no gjere vedtak om at høyringsforslag vert sendt på høyring og lagt ut til offentleg ettersyn.

Planen er utarbeidd i samsvar med plan- og bygningslova §8-2 og inneheld planomtale med mål, retningslinjer og handlingsprogram, plankart, konsekvensutgreiing og ROS-analyse. Planen skal leggjast til grunn for verksemda til regionale organ og for kommunal og regional planlegging i regionen.

Planarbeidet har vore leia av ei politisk styringsgruppe med representantar frå fylkesutvala i Hordaland og Rogaland, Samarbeidsrådet i Sunnhordland, samt kommunerepresentantar frå Kvam, Jondal og Vindafjord. Ei administrativ prosjektgruppe med representantar frå sektororgan og kommunane har følgd og gitt innspel til arbeidet. Det har i tillegg vore temavise faggrupper og opne temasamlingar.

Planen har som føremål at kystsona i Sunnhordland og ytre Hardanger skal nyttast i balanse mellom bruk og vern av areal- og naturressursar og medverka til ei berekraftig samfunns- og næringsutvikling til beste for innbyggjarane og miljøet. Det skal leggjast til rette for at marine og maritime næringar i området kan utvikla seg vidare til å vere lønsame og konkurransedyktige i eit langsiktig perspektiv. Det skal leggjast vekt på kunnskapsbasert planlegging og forvaltning i kystsona.

Planen har fire plantema:

- Berekraftig kystsoneplanlegging
- Akvakultur
- Sjøtransport og maritim næring
- Strandsona

Fylkesrådmannen rår til at styringsgruppa sitt forslag til *Regional kystsoneplan for Sunnhordland og ytre Hardanger* vert lagt ut på høyring med høyringsperiode frå 22.mai til 10.juli 2015.

Forslag til innstilling

Fylkesutvalet vedtek i medhald av plan- og bygningslova §8-3 å senda på høyring og leggja ut til offentleg ettersyn forslag til *Regional kystsoneplan for Sunnhordland og ytre Hardanger*. Høyringsperioden vert 22. mai til 10. juli 2015.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Bård Sandal
fylkesdirektør regional utvikling

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 20.04.2015

Bakgrunn

Regional kystsoneplan for Sunnhordland og ytre Hardanger er forankra i Regional planstrategi for Hordaland 2010-2012. Planen erstattar gjeldande Fylkesdelplan for Sunnhordland frå 2005 innafor det aktuelle tema. Planen avløyser også Fylkesplan for Hordaland 2005-2008 innafor det geografiske og tematiske området.

Planprogram vart vedtatt av Fylkesutvalet i Hordaland 24.04.2013 og Fylkesutvalet i Rogaland 28.01.2014 sidan planområdet er utvida med sjøarealet i Vindafjord kommune. Fylkesutvala utnemnde samtidig representantar til Styringsgruppa, to frå Hordaland og ein frå Rogaland.

Fylkesutvalet skal no gjere vedtak om å leggje planen ut på høyring, etter tilråding frå Kultur- og ressursutvalet. Det vert rådd til høyringsperiode frå 22.mai til 10.juni 2015.

Etter framdriftsplanen vedtek fylkestinget *Regional kystsoneplan for Sunnhordland og ytre Hardanger* i oktober 2015.

Planområde

Planområdet omfattar sjøareal og strandsone i kommunane Austevoll, Bømlo, Etne, Fitjar, Fusa, Jondal, Kvam, Kvinnherad, Stord, Sveio, Tysnes samt sjøareal i Vindafjord i Rogaland. Strandsona omfattar 100-metersbeltet eller område kartlagt som funksjonell strandsone.

Rammer og verknad

Regional kystsoneplan for Sunnhordland og ytre Hardanger er ein regional plan etter plan- og bygningslova §8-1. Den skal leggjast til grunn for verksemda til regionale organ og for kommunal og statleg planlegging i regionen (§8-2). Mål, retningslinjer og handlingsprogram skal vere førande for fylkeskommunen og statlege regionale organ i fylket.

I samsvar med krav i plan- og bygningslova er den regionale planen samansett av følgjande delar:

- Planomtale med mål, retningslinjer, konsekvensutgreiing og handlingsprogram.
- Plankart
- Risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS)

Det er også utarbeidd Akvakulturanalyse som ligg som eit vedlegg til planen.

Planomtale med konsekvensutgreiing

Planen gir gjennom mål og planskildring retning for utviklinga av kystsona i Sunnhordland og ytre Hardanger. Planen har eit tidsperspektiv på tolv år. Behovet for revisjon vert vurdert kvart 4. år i regional planstrategi.

Plan- og bygningslova §4-2 set krav om at det skal utarbeidast konsekvensutgreiing for regionale planar med retningslinjer for framtidig utbygging. Konsekvensutgreiinga skal omtala og vurdera verknader for miljø og samfunn. Det er utarbeidd konsekvensutgreiing for planen som viser overordna og generelle verknader som planframlegget vil ha for forvaltninga av kystsona. Konsekvensane er knytt til dei fire plantema (berekraftig kystsoneplanlegging, akvakultur, sjøtransport og maritim næring samt strandsona) i tillegg til samfunnsverknader av det samla planframlegget. Det er også utarbeidd ROS-analyse til planframlegget.

Retningslinjer

Planen inneheld retningslinjer for arealbruk. Dei er delt i retningslinjer for kunnskapsgrunnlag og analyse, medverknad og arealplanlegging. Retningslinjene er eit verkemiddel for å oppfylla måla i planen. Retningslinjene er knytt til dei fire plantema og viser verknadene planforslaget har for det konkrete tema. Retningslinjene er i hovudsak innspel til kommunal arealplanlegging, men vil også vere grunnlag for vurdering av motsegn frå regionale organ. Motsegn er berre aktuelt når nasjonale og vesentlege regionale interesser er råka.

Plankart

Plankartet viser forslag til framtidig arealutvikling i planområdet og synleggjer retningslinjene. Plankartet er utarbeidd etter Nasjonal produktspesifikasjon for regionale arealplaner med nokre endringar for å gjere kartet meir lesbart. Det er høve til å avsette arealsoner og omsynssoner samt liner og punkt i det regionale plankartet etter spesifikasjonen.

I høyringa vil det tilretteleggjast eigen digital kartportal for offentleg ettersyn, der plankart og temakart vert tilgjengeleg.

Handlingsprogram

Det er utarbeidd eit grovmaska handlingsprogram for gjennomføring av planen. Handlingsprogrammet skal vedtakast av regional planmyndigheit og rullerast årleg med ein hovudrevisjon kvart 4. år.

Organisering

Planarbeidet har hatt ei politisk styringsgruppe med følgjande deltakarar:

Inge Reidar Kallevåg (leiar), Hordaland fylkesutval

Astrid Selsvold, Hordaland fylkesutval

Arne Bergsvåg, Rogaland fylkesutval

Kjetil Hestad, ordførar Tysnes kommune

Liv Kari Eskeland, ordførar Stord kommune

Asbjørn Tolo, ordførar Kvam herad / Jon Larsgard, ordførar Jondal kommune

Kjartan Innbo, utvalsleiar Vindafjord kommune

Det har også vore ei administrativ prosjektgruppe med deltaking frå statlege organ, fylkeskommunane og utvalde kommunar:

Marit Rødseth (leiar), plansjef, Hordaland fylkeskommune, Regionalavdelinga

Svein Kornerud, fagdirektør, Fylkesmannen i Hordaland, Kommunal- og samfunnsplanavdelinga

Arne Oftedal, distriktssjef/veterinær, Mattilsynet

Johan Sørensen, seniorrådgjevar, Kystverket Vest

Ola Midttun / Hans Haddal, seniorrådgjevar, Fiskeridirektoratet Region Vest

Gro Jensen Gjerde, dagleg leiar, Samarbeidsrådet for Sunnhordland

Kjartan Thoresen, planleggjar, Kvinnherad kommune

Trond Inge Brakestad, planleggjar, Kvam herad

Anne Sofie Sandvik, einingsleiar, Vindafjord kommune

Endre Korsøen, seniorrådgjevar, Hordaland fylkeskommune, Regionalavdelinga

Inge Døskeland, seniorrådgjevar, Hordaland fylkeskommune, Regionalavdelinga

Sissel Bakke, rådgjevar, Rogaland fylkeskommune

Planseksjonen på Regionalavdelinga, Hordaland fylkeskommune har vore sekretariat for planarbeidet.

Tilhøve til andre prosessar

Arbeid med interkommunal strandsoneplan for Sunnhordland har gått parallelt med kystsoneplanen. Det har vore gjensidig kontakt mellom dei to planprosessane og Hordaland fylkeskommune er representert i styringsgruppe og referansegruppe til den interkommunale planen. Fylkeskommunen har også støtta det interkommunale arbeidet økonomisk. Fellesdelen til den interkommunale planen har vore på intern høyring til kommunane og regionalt nivå og det pågår prosess med tilpassing av planen i høve nasjonale og regionale føringar.

Medverknad

Det er gjennomført 4 temasamlinger i planprosessen med brei deltaking der kommunar, regionale og statlege organ, næringslivet med særleg vekt på akvakulturnæringa, organisasjonar, relevante fagmiljø og andre har vore representert. Samlingane har fått fram og formidla kunnskap, gitt høve til medverknad og skapt engasjement og forankring av planen.

Temasamlingane har vore knytt til dei fire plantema: berekraftig kystzoneplanlegging, akvakultur, sjøtransport og maritim næring samt strandsona. Temasamlinga om strandsona vart arrangert i samarbeid med Interkommunal strandzoneplan for Sunnhordland.

Faggrupper knytt til plantema har vore faglege diskusjonsforum. Deltakarane har vore fagpersonar frå statlege/regionale organ, kommunar, fiskeri- og akvakulturnæringa og organisasjonar. Ressursutvalet for interkommunal strandzoneplan har fungert som faggruppe for strandsona.

Det har i tillegg vore faglege diskusjonar med Fylkesmannen og Kystverket knytt til handtering av strandsona og sjøtransport.

Styringsgruppa og prosjektgruppa forsterka med ressurspersonar frå fylkeskommunen, fylkesmannen og Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening (FHL) har deltatt på studietur til Færøyane med fokus på akvakultur og synfaring med båt i Sunnhordlandsbassenget.

Kunnskapsgrunnlag

I samsvar med planprogrammet er det utarbeidd akvakulturanalyse for laks og regnbogeaure som grunnlag for plantema akvakultur. Metodisk tilnærming til resultat frå akvakulturanalysen og vidareføring til plankart, kartlegging av omsynssoner, samt produksjon av plankart er skildra i eigen rapport.

Kulturminne inkludert sjøbruksmiljø og regionale næringsområde til sjø er kartlagt som del av Interkommunal strandzoneplan og nytta i planarbeidet.

Innhald i planen

Hovudmål for planen er at kystsona i Sunnhordland og ytre Hardanger skal nyttast i balanse mellom bruk og vern av areal- og naturressursar og medverka til ei berekraftig samfunns- og næringsutvikling til beste for innbyggjarane og miljøet. Det skal leggjast til rette for at marine og maritime næringar i området kan utvikla seg vidare til å vere lønsame og konkurransedyktige i eit langsiktig perspektiv. Det skal leggjast vekt på kunnskapsbasert planlegging og forvaltning i kystsona.

Planframlegget er delt inn i fire plantema:

Berekraftig kystzoneplanlegging

Det er eit delmål i planframlegget at dei ulike interessene i kystsona skal sikrast god sameksistens. Naturressursane skal ivaretakast som grunnlag for både bruks- og verneinteresser. Verdifulle naturområde, naturmangfald, kystlandskap, kulturminne og kulturmiljø skal sikrast. Mogleighetene for allment friluftsliv skal tryggast og forbetrast.

For å ivareta det marine naturgrunnlaget er gytefelt, marine naturtypar av klasse A, samt ålegrasenger som er karakteristisk for planområdet, vist som *arealsone naturmangfald* i plankartet. Korallførekomstar og forslag til marine verneområde er vist som *omsynssoner*. Det er også vist 14 regionalt viktige område for landskap, natur, friluftsliv og kulturminne som *omsynssoner* i plankartet. Desse områda er funne fram gjennom analyse knytt til sumverknad av tema landskap, natur, friluftsliv og kulturminne. Områda omfattar både sjøareal og strandsona. Retningslinjene til områda peiker på at nye tiltak innafor omsynssonene skal tilpassast og ivareta dei konkrete verdiane. Større tekniske inngrep skal som hovudsak ikkje tillast. Eksisterande næringsområde kan nyttast vidare.

Akvakultur

Det er eit delmål i planframlegget at akvakulturnæringa skal vere framtidsretta og konkurransedyktig gjennom miljømessig berekraft.

Gjennomført akvakulturanalyse har konkludert med at det ikkje er grunnlag for å gjere vesentlege endringar i dagens lokalitetsstruktur ut i frå sjukdoms- og miljøomsyn. Det er difor andre omsyn og interesser som avgjer i kva grad ein kan setje av meir areal til akvakultur i planområdet. Det er i dag høgt sannsyn for dødelegheit på den ville lakse- og sjøarepopulasjonen i planområdet. Lusetrykket må difor reduserast for å

få til berekraftig vekst i produksjonen. Dette ligg utanfor planen sin rekkjevidde, men er no aktualisert gjennom forslag i Meld. St.16(2014-2015) *Forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett* som regjeringa la fram 20.mars 2015.

Utvikling av akvakulturnæringa går i retning av færre og større lokalitetar. Det er difor søkt å gi moglegheit for utviding av allereie eksisterande lokalitetar. Det er gjennomført ei analyse av interessekonfliktar som grunnlag for nye akvakulturområde. Metode og resultat er skildra i eigen rapport. Alle eksisterande akvakulturlokalitetar, inkludert fortøyningar, er vurdert for moglegheit til utviding eller endring. Det er også søkt å finne areal som kan vere eigna for ny teknologi. Planframlegget opnar for moglegheit for havgåande anlegg i vest og lukka anlegg i skjerma område i Åkrafjorden.

I plankartet er eksisterande akvakulturlokalitetar føreslege vidareført gjennom arealsoner som inkluderar akvakultur. Lokalitetar med høve til utviding er vist som *arealsoner Akvakultur*, til saman 54 km². Det er også opna for akvakultur i område med lågt konfliktpotensiale gjennom *arealsoner Sjø og vassdrag generelt, utvida områda med AK* i plankartet. Dette omfattar om lag 276 km². Lokalitetar som ligg innafør eller tett opp til registrerte interesser som ikkje er sameint med akvakultur er vist som *arealsoner Sjø og vassdrag generelt, eksisterande anlegg*. Dette gjeld 32 km². Desse er ikkje gitt høve til arealmessig utviding i retning av område med interessekonflikt. Retningslinjene til planen legg føringar for korleis kommunane skal planlegge for akvakultur.

Sjøtransport og maritim næring

Det er eit delmål i planen at maritim sektor skal ha gode vilkår gjennom trygge farleier og hamneområde. Regionalt viktige næringsområde til sjø må planleggjast i eit langsiktig perspektiv og sikrast framtidige utvidingsmoglegheiter.

For å sikre sjøtransporten er farleiene i planområdet vist som linje i plankartet. Ankringsområde og riggområde er vist som *arealsoner Kystsoner*. I tillegg er regionalt viktige fiskerihammer, nødhamner og ISPS hamneanlegg vist i plankartet med punktsymbol.

Regionalt viktige næringsområde til sjø er vist i temakart i planomtalen. Retningslinjene seier at desse skal sikrast i kommunal planlegging og prioriterast for næring som må ha direkte tilgang til sjø. Forslag til handlingsprogram legg opp til kartlegging av nye eigna regionale næringsområde.

Strandsona

Strandsona skal ivaretakast i eit langsiktig perspektiv som ressurs for lokalmiljøet med fokus på natur- og landskapsopplevingar, biologisk mangfald, friluftsliv og kulturminne. Det er eit mål å ivareta allmenne interesser og unngå uheldig utbygging.

Det er laga overordna retningslinjer for ivaretaking av strandsona i planområdet med utgangspunkt i statlege planretningslinjer, gjeldande regionale arealpolitiske retningslinjer og forslag til interkommunal strandsonerplan. Hovudstrategien er kartlegging av strandsona og fastsetjing av funksjonell strandsoner i kommunal planlegging som grunnlag for lokalt tilpassa bruk og forvaltning. Dette er vidareføring av den regionale politikken som ligg i Fylkesplan for Hordaland. Det er også gitt retningslinjer for nye tiltak i strandsona og arealføremål som båthamner og naust.

Fylkesrådmannens vurdering

Fylkesrådmannen tilrår at styringsgruppa sitt forslag til *Regional kystsonerplan for Sunnhordland og ytre Hardanger* vert lagt ut på høyring med høyringsperiode 22. mai til 10.juli 2015.

Planarbeidet er gjennomført i samsvar med planprogrammet og byggjer på eit tilstrekkeleg godt kunnskapsgrunnlag. Plandokumentet presenterer dei aktuelle utfordringane og vurderingar på ein god måte, med konsekvensutgreiing sin synleggjer verknadene av planen. Planen er i samsvar med krav i plan- og bygningsslova for utarbeiding av regional plan.